

Комунікаційна рамка щодо інтеграції принципів гендерної рівності в усіх аспектах Конференції з відновлення України (URC 2026)

Загальний контекст. URC є ключовою міжнародною платформою для координації зусиль урядів, міжнародних організацій, бізнесу та громадянського суспільства з метою відновлення та довгострокової трансформації України. Конференція покликана сформулювати спільне бачення відбудови держави як сучасної, стійкої, демократичної, інклюзивної та європейської країни.

У цьому контексті **гендерна рівність є не окремим напрямом політики, а одним із базових принципів ефективного та справедливого відновлення.** Її забезпечення відповідає як стратегічним інтересам України, так і міжнародним зобов'язанням, зокрема у межах європейської інтеграції. Тому в рамках URC 2026 гендерна перспектива розглядається як наскрізний підхід, що має бути інтегрований у всі політики, програми, механізми фінансування, партнерства та процеси ухвалення рішень, пов'язані з відновленням. Для України забезпечення гендерної рівності у процесі відновлення – це питання економічної спроможності держави, стійкості інституцій, людського капіталу та ефективності процесу відбудови.

Повномасштабна війна суттєво змінила соціально-економічну структуру країни. Жінки становлять більшість внутрішньо переміщених осіб, відіграють провідну роль у сферах освіти, охорони здоров'я, соціального захисту та гуманітарного реагування, а також дедалі активніше долучаються до підприємництва, державного управління, сектору безпеки й оборони та процесів ухвалення рішень. Водночас війна посилила наявні структурні бар'єри, зокрема пов'язані з доступом до послуг догляду, нерівномірним розподілом неоплачуваної праці та зростанням навантаження на жінок у домогосподарствах. За [результатами дослідження “Доступ до дошкільної освіти й догляду та розширення економічних прав і можливостей жінок в Україні”](#), проведеного UNICEF та МОП, інвестиції у систему догляду визначено як “нагальну необхідність і стратегічний економічний внесок у відновлення України”.

Враховання гендерної перспективи у процесах відновлення дає змогу точніше визначати потреби різних груп населення, забезпечувати рівний доступ до ресурсів і можливостей, ефективніше використовувати людський капітал та підвищувати результативність інвестицій у відбудову. Такий підхід сприяє економічному зростанню, зміцненню соціальної згуртованості та стійкості інституцій.

У межах URC 2026 принципи гендерної рівності мають бути відображені не лише в окремих тематичних заходах, а й у змісті ключових дискусій, партнерств, програмних рішень та зовнішніх комунікацій конференції. Саме такий підхід дозволить забезпечити інклюзивне відновлення України, в якому всі громадяни матимуть рівні можливості брати участь у формуванні майбутнього держави та користуватися результатами її відбудови.

Основні тематичні напрями. Цього року в межах ЄС-виміру Конференції заплановано низку заходів, присвячених інтеграції принципів гендерної рівності у процеси відновлення України. Зокрема, 25 червня 2026 року о 15:40 відбудеться воркшоп «Gender Equality in EU Accession and Recovery as a Driver of Ukraine's Transformation», присвячений практичним механізмам впровадження принципів гендерної рівності та інклюзії у процеси відновлення, виконання євроінтеграційних зобов'язань та імплементації міжнародних стандартів. Учасники обговорять не лише стратегічні підходи та політичні рамки, а й конкретні інструменти та практичні кроки, необхідні для переходу від планів і зобов'язань до їхньої ефективної реалізації на практиці. Особливу увагу буде приділено впровадженню гендерно чутливих підходів на національному, регіональному та місцевому рівнях та підвищенню інституційної спроможності на місцях.

Окремим напрямом стане проведення Networking Event of the Alliance for Gender-Responsive and Inclusive Recovery of Ukraine (24.06.2026 о 18:00), який продовжить діяльність Альянсу, започаткованого під час URC 2024. Захід буде сфокусований на питаннях економічного розширення

СЕСД Секретаріату Кабінету Міністрів України

Підписувач [Левченко Катерина Борисівна](#)

Сертифікат [6C9E48EB050893DA0400000A8AB010040430600](#)

Дійсний з [17.10.2025 15:01:21](#) по [17.10.2027 15:01:21](#)

КАБІNET МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

№ 15232/0/2-26 від 03.06.2026 17:34

можливостей жінок, розвитку жіночого підприємництва, доступу до фінансових інструментів, залучення жінок до пріоритетних секторів відновлення та ролі приватного сектору у забезпеченні інклюзивної економічної трансформації України. Особливий акцент – на формуванні міжсекторальних партнерств між державою, міжнародними організаціями, бізнесом та громадянським суспільством.

Також у межах конференції відбудеться сайд-івент “Human Resource in Recovery – Her Dimension” (24.06.2026 о 13:30), організований Українським жіночим фондом у межах Платформи забезпечення гендерного мейнстрімінгу та інклюзії у відновленні. Захід буде присвячений питанням розвитку людського капіталу, трансформації ринку праці, професійної адаптації, перекваліфікації та розширення економічної участі жінок у процесах відбудови України. Дискусії будуть сфокусовані на практичних рішеннях щодо усунення бар’єрів для економічної участі жінок та посилення їх ролі у стратегічних секторах економіки.

Нормативно-правова та політична основа. Україна послідовно інтегрує принципи гендерної рівності у державну політику, реформи та систему публічного врядування. Важливими елементами цієї політики є ратифікація Конвенції Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу із цими явищами (Стамбульська конвенція), реалізація вже третього Національного плану дій з виконання Резолюції ООН 1325 на період до 2030 року, Рамкової угоди між Урядом України та ООН про співробітництво щодо запобігання та протидії сексуальному насильству під час війни (СНПК), а також впровадження Державної стратегії забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків та Стратегії подолання гендерного розриву в оплаті праці до 2030 року.

26 лютого 2026 року Кабінет Міністрів України затвердив новий Національний план дій з виконання Резолюції 1325 «Жінки, мир, безпека» до 2030 року, який визначає комплексний підхід до інтеграції гендерної перспективи у політики безпеки й оборони, гуманітарного реагування, повоєнного відновлення та забезпечення сталого миру.

Гендерна рівність також є невід’ємною складовою процесу вступу України до ЄС, зокрема у сферах соціальної політики, зайнятості, прав людини, правосуддя та врядування. Включення гендерного підходу та інклюзії є зобов’язанням України, що передбачено Планом дій для України (Ukraine Facility), Планом дій ЄС щодо гендерної рівності (GAP III) та є умовою відповідності acquis ЄС.

Під час міжнародних конференцій з відновлення у Лугано, Берліні та Римі міжнародні партнери підтвердили, що відбудова України має здійснюватися на принципах інклюзивності, рівності, дотримання прав людини та недискримінації. Зокрема, один із семи принципів відновлення, закріплених у Декларації Лугано (2022) є гендерна рівність та інклюзивність.

Комунікаційна рамка. Основана мета комунікації теми гендерної рівності під час URC 2026 – сформулювати спільне розуміння серед українських та міжнародних партнерів того, що **гендерно чутливе та інклюзивне відновлення є необхідною умовою ефективного відбудови України, зміцнення її економічної стійкості, розвитку людського капіталу, демократичного врядування та успішного просування на шляху до членства в Європейському Союзі.**

Комунікація має сприяти переходу від сприйняття гендерної рівності як окремої соціальної теми до її розуміння як одного з ключових чинників економічного розвитку, ефективного врядування, підвищення продуктивності людського капіталу та довгострокової стійкості держави. Гендерна перспектива розглядається не як додатковий компонент політики відновлення, а як необхідна умова для забезпечення її результативності, інклюзивності та відповідності європейським стандартам.

Гендерно чутливе та інклюзивне відновлення – це насамперед про якість рішень, рівний доступ до можливостей, ефективне використання наявного людського потенціалу та створення умов, за яких усі громадяни можуть брати участь у відбудові країни та користуватися її результатами.

Використання цієї комунікаційної рамки та ключових повідомлень має забезпечити системну інтеграцію тематики гендерної рівності до загального нарративу відновлення України як складової економічної стійкості, розвитку людського капіталу, ефективного врядування, соціальної згуртованості та європейської інтеграції.

У межах URC 2026 комунікація цієї також має сприяти:

- посиленню підтримки міжнародних партнерів у впровадженні гендерно чутливого та інклюзивного підходу до відновлення України;
- інтеграції гендерної перспективи у програми відновлення, механізми фінансування та державні політики на національному, регіональному та місцевому рівнях;
- розвитку міжсекторальних партнерств для розширення економічних можливостей жінок та їхньої участі у процесах відновлення;
- посиленню міжнародної уваги до питань розвитку людського капіталу, доглядової інфраструктури та економічної участі жінок як важливих передумов стійкого відновлення;
- поширенню успішних практик і конкретних рішень, що дозволяють переходити від політичних зобов'язань до практичного впровадження принципів гендерної рівності у процесах відбудови;
- зміцненню ролі регіонів, територіальних громад та органів місцевого самоврядування у формуванні та реалізації політик гендерно чутливого інклюзивного відновлення.

додаток 1

Пропозиції меседжів для використання під час панельних дискусій та комунікації теми гендерної рівності під час URC 2026

1. Гендерна рівність як основа відновлення України

- Гендерна рівність є невід'ємною складовою ефективного, сталого та людиноцентричного відновлення України. Вона має бути інтегрована в усі політики, програми та рішення, пов'язані з відбудовою держави.
- Україна вже сьогодні демонструє, що **відновлення — це не лише відбудова зруйнованої інфраструктури, а й комплексна соціальна та інституційна трансформація**, у центрі якої перебувають принципи гендерної рівності та інклюзії.
- З цією метою під час Ukraine Recovery Conference 2024 у Берліні було започатковано **Альянс з гендерно-орієнтованого та інклюзивного відновлення**, який об'єднав уряди, міжнародні організації, представників бізнесу та громадянського суспільства для забезпечення інтеграції принципів гендерної рівності та прав жінок у процеси відновлення України. До Альянсу входять понад 100 учасників із різних секторів, включаючи уряди держав, міжнародні фінансові інституції та громадські організації.
- Під час першої Конференції з питань відновлення України в Лугано у 2022 році міжнародні партнери підтримали Керівні принципи процесу відновлення України, які закріпили інклюзивність, забезпечення гендерної рівності та повагу до прав людини як основоположні засади відбудови. Зазначені підходи відповідають Копенгагенським критеріям членства в Європейському Союзі та вимогам *acquis* ЄС, зокрема у сферах соціальної політики, зайнятості, правосуддя та основоположних прав.
- Під час Конференції з питань відновлення України в Римі у 2025 році було представлено документ **«10 блоків гендерно чутливого та інклюзивного відновлення»**, спрямований на

підвищення ефективності та релевантності державних програм і проєктів, що реалізуються за підтримки партнерів з розвитку, а також на більш раціональне використання наявних ресурсів.

- **Україна вже здійснила низку кроків для системної інтеграції гендерного підходу у процеси відновлення.** Зокрема, було створено Платформу забезпечення гендерного мейнстримінгу та інклюзії у відновленні та розроблено Дорожню карту подальших кроків із впровадження гендерного мейнстримінгу та інклюзії у відновленні на 2025–2026 роки.
- Важливим кроком також стало розроблення [першого для України Індексу гендерної рівності](#) за європейською методологією, гармонізованою з підходами European Institute for Gender Equality (EIGE). Це створює можливість для оцінки прогресу відповідно до європейських стандартів, забезпечує порівнюваність даних та формує основу для розроблення доказової політики.
- Модель Build Back Better, яка застосовується Україною у процесі відновлення, передбачає не лише фізичну реконструкцію інфраструктури, а й модернізацію інституцій, ринку праці та соціальної політики відповідно до стандартів ЄС. У цьому контексті **гендерна рівність виступає одним із критеріїв якості державних рішень** — від проєктування житла та громадських просторів до розроблення програм підтримки підприємництва, професійної перекваліфікації та реінтеграції ветеранів і ветеранок.
- Гендерно орієнтоване відновлення є міжсекторальним підходом, який сприяє підвищенню ефективності заходів з відбудови, створює передумови для сталого економічного розвитку, зміцнення соціальної згуртованості та забезпечення відповідності європейським стандартам у сфері прав людини.
- Виконання вже взятих зобов'язань, належне фінансування відповідних інституційних механізмів та інтеграція гендерних критеріїв у фінансові інструменти відновлення створюють передумови для реалізації комплексного та інклюзивного підходу до відбудови України.
- **Наступний етап полягає не у формуванні нових політичних зобов'язань, а у практичній реалізації вже ухвалених рішень** шляхом забезпечення належного фінансування, функціонування інституційних механізмів та розвитку спроможності відповідних суб'єктів.

2. Економічне відновлення та економічна участь жінок

- Повноцінне відновлення економіки України неможливе без активної участі жінок у процесах економічного розвитку, відбудови громад, підприємництва та ринку праці.
- Жінки вже сьогодні забезпечують функціонування значної частини економіки та критично важливих секторів: освіти, медицини, соціальних послуг, малого та середнього бізнесу, державного управління та гуманітарного реагування.
- Водночас жінки є основними виконавицями неоплачуваної доглядової праці, яка включає догляд за дітьми, людьми похилого віку та іншими залежними членами родин. За [даними національного дослідження щодо розширення економічних можливостей жінок](#), 47% дітей дошкільного віку не мають доступу до дошкільної освіти та догляду, через що один із батьків, найчастіше мати, змушений залишатися поза ринком праці або працювати неповний робочий день. Саме тому розширення доступу до якісної та доступної доглядової інфраструктури, зокрема мережі дитячих садків, шкільних груп подовженого дня, соціальних послуг догляду та підтримки сімей, є ключовою передумовою економічної участі жінок.

- Інвестиції у safe есопому мають розглядатися як інвестиції у розвиток людського капіталу, економічне зростання та конкурентоспроможність держави.
- Розширення доступу жінок до фінансових ресурсів, програм підтримки бізнесу, професійної освіти та секторів відновлення є необхідною умовою економічної стійкості України.
- Політики відновлення мають враховувати зміни, які відбулися на ринку праці внаслідок війни, зокрема збільшення економічного навантаження на жінок, потребу у перекваліфікації та необхідність поєднання професійної діяльності з доглядовими обов'язками. Багато жінок з малими дітьми залишаються поза ринком праці не через власний вибір, а через сукупність структурних бар'єрів – нестачу доглядових послуг, безпекові виклики та недостатню гнучкість ринку праці.
- Інвестиції у розвиток людського капіталу та економічне розширення можливостей жінок є інвестиціями у довгострокове економічне зростання та конкурентоспроможність держави.

3. Жінки як учасниці процесів стійкості та відбудови

- Жінки є активними учасницями забезпечення стійкості держави та процесів відновлення України на національному, регіональному та місцевому рівнях.
- В умовах війни жінки взяли на себе значну роль у функціонуванні державних інституцій, гуманітарному реагуванні, підтримці громад, волонтерській діяльності, підприємстві та секторі безпеки й оборони.
- Жінки становлять 75% державних службовців України та забезпечують безперервність функціонування значної частини системи публічного управління навіть в умовах повномасштабної війни. Водночас їхнє представництво суттєво менше на найвищих рівнях ухвалення рішень.
- Зростання участі жінок у процесах ухвалення рішень, управлінні та секторах відновлення є важливою передумовою формування ефективної державної політики та сучасної моделі розвитку України.
- **Жінки також відіграють критично важливу роль у забезпеченні стійкості громад через волонтерську діяльність, локальні ініціативи, гуманітарне реагування та підтримку постраждалого населення.** Понад 50% жінок в Україні щонайменше раз на місяць беруть участь у волонтерській або благодійній діяльності, що суттєво перевищує середній рівень такого залучення жінок у країнах ЄС.
- Водночас **процес відновлення має враховувати необхідність подолання структурних бар'єрів, які обмежують доступ жінок** до економічних можливостей, фінансування, лідерських позицій та участі у стратегічних секторах економіки.

4. Гендерна рівність як складова євроінтеграції

- **Гендерна рівність є невід'ємною складовою процесу вступу України до ЄС та виконання європейських стандартів** у сфері прав людини, зайнятості, соціальної політики та врядування.
- Інтеграція гендерної перспективи у відновлення відповідає сучасному підходу Європейського Союзу до формування конкурентоспроможної, інклюзивної та стійкої економіки, де рівність розглядається як фактор економічної ефективності та соціальної стабільності.
- Україна послідовно впроваджує міжнародні стандарти у сфері забезпечення рівних прав та можливостей, зокрема у межах порядку денного «Жінки, мир, безпека» та реалізації відповідних національних стратегій і планів дій.

- Гендерно чутливий підхід до відновлення є частиною демократичної трансформації України та побудови сучасної європейської держави.

5. Людський капітал та відновлення громад

- Людський капітал є одним із ключових ресурсів відновлення України та основою довгострокового розвитку держави.
- **Політики відновлення мають враховувати потреби різних груп населення, зокрема внутрішньо переміщених осіб, ветеранів, осіб, які постраждали внаслідок війни, постраждалих від СНПК, жінок із дітьми та інших вразливих груп.**
- Особливу увагу необхідно приділяти підтримці постраждалих під час війни, зокрема від сексуального насильства, пов'язаного з конфліктом (СНПК), та побудові постраждало центричних систем підтримки та реабілітації. Дослідження потреб постраждалих демонструють довгострокову потребу у медичній, психосоціальній, житловій, правовій та економічній підтримці, а також у відновленні довіри до інституцій та доступу до справедливості.
- **Гендерно чутливе планування на місцевому рівні дозволяє громадам ефективніше реагувати на виклики війни, забезпечувати доступність послуг та створювати умови для економічної активності населення.**
- Відновлення громад має також враховувати потреби жінок, які стикаються з множинною дискримінацією та додатковими бар'єрами, зокрема ромських жінок, жінок з інвалідністю, внутрішньо переміщених осіб та одиноких матерів. Дослідження демонструють сталі проблеми з доступом до документів, працевлаштування, цифрової грамотності, які в умовах війни лише посилюються.
- Безбар'єрність, доступ до освіти, перекваліфікації, зайнятості та соціальної підтримки мають бути інтегровані у всі процеси відбудови громад.
- **Відновлення громад має бути орієнтоване на створення безпечного, інклюзивного та доступного середовища для всіх груп населення.**
- Інклюзивні процеси відновлення мають передбачати: доступ до комплексних, орієнтованих на постраждалих послуг (медичних, психологічних, правових і соціальних); економічне відновлення та можливості для фінансової незалежності; безпечні механізми участі у громадському житті та процесах ухвалення рішень; підтримку постраждалих, без ризику повторної травматизації.

6. Партнерства та міжнародна підтримка

- Відновлення України потребує широкого міжнародного партнерства та координації зусиль держави, міжнародних організацій, фінансових інституцій, бізнесу та громадянського суспільства.
- **Гендерно орієнтовані та інклюзивні підходи мають інтегруватися у міжнародні програми фінансування, інвестиційні механізми та політики відбудови.**
- Лише 1% міжнародної допомоги, відстеженої ОЕСР у 2022–2023 роках, був спрямований безпосередньо на підтримку гендерної рівності та захист прав жінок в Україні, що демонструє необхідність посилення інвестицій у відповідні напрями recovery.
- Міжнародна підтримка є важливою для розвитку жіночого підприємництва, економічного розширення можливостей жінок та посилення спроможності громад.
- **Жіночі громадські організації та ініціативи сьогодні виконують критично важливу функцію підтримки громад та постраждалого населення, однак працюють в умовах**

постійних атак, енергетичної кризи, скорочення міжнародного фінансування та високого рівня професійного вигорання.

- За даними UN Women, 76% жіночих організацій повідомляють про серйозне фізичне та психологічне виснаження працівниць, а 87% – про зростання рівня стресу та емоційного навантаження через збільшення обсягів неоплачуваної праці з догляду та домашнього навантаження в умовах війни.
- Спільна робота міжнародних партнерів та України має бути спрямована на формування стійкої, конкурентоспроможної та інклюзивної економіки, у якій рівні можливості є частиною системного підходу до розвитку.
- Інклюзивне відновлення України є спільною відповідальністю та спільною інвестицією у безпеку, стабільність і розвиток Європи.

додаток 2

Статистична інформація

- *60% українців вважають, що нерівність між жінками та чоловіками в сучасній Україні трапляється рідко, хоча статистика у сферах економіки, політики та праці демонструє наявність суттєвих гендерних дисбалансів.*
- *Станом на 2023 рік гендерний розрив в оплаті праці в Україні становить 18,6%. Для жінки це означає, що кожен п'ятий робочий день вона працює безоплатно. Гендерний розрив в оплаті праці відображає різницю в доходах між жінками та чоловіками, які виконують аналогічну роботу або мають однакову кваліфікацію.*
- *41% непрацюючих жінок у 2024 році назвали головною причиною економічної неактивності нерівномірний розподіл домашніх і доглядових обов'язків, які традиційно покладаються переважно на жінок.*
- *47% дітей дошкільного віку не мають доступу до дошкільної освіти, через що один із батьків, найчастіше мати, змушений залишатися поза ринком праці або працювати неповний робочий день.*
- *У секторах економічного зростання, таких як ІТ, енергетика та інфраструктура, жінки залишаються недостатньо представленими або майже відсутніми, що обмежує їхній доступ до високооплачуваних професій.*
- *Лише 1% міжнародної допомоги, відстеженої ОЕСР у 2022–2023 роках, був спрямований безпосередньо на підтримку гендерної рівності та захист прав жінок в Україні.*
- *У 2025 році Україна посіла 62 місце зі 148 країн у світовому рейтингу гендерного розриву, що свідчить про поступове покращення позицій країни у сфері рівності жінок і чоловіків. Україна демонструє позитивну динаміку у світовому рейтингу гендерного розриву: з 81 місця у 2022 році країна піднялася до 66 місця у 2023 році, 63 — у 2024 та 62 — у 2025 році.*
- *З початку 2026 року жінки відкрили 60% усіх нових ФОП в Україні, що свідчить про стрімке зростання жіночого підприємництва навіть в умовах економічної нестабільності та війни.*
- *Частка жінок у загальному прирості підприємництва перевищила 90%, що робить жіноче підприємство одним із ключових драйверів економічного відновлення країни.*
- *У низці сфер, зокрема онлайн-торгівлі, освіти, креативних індустріях, послугах і консалтингу, частка жінок-підприємниць перевищує 70%.*

- **Жінки займають лише 24% міністерських посад в Україні**, що демонструє збереження гендерного дисбалансу на найвищому рівні державного управління.
- **У Верховній Раді України жінки становлять 20,5% депутатського корпусу**, що є нижчим за показники гендерного балансу у багатьох європейських країнах.
- На місцевому рівні близько 35% керівних посад займають жінки, що свідчить про поступове зростання їхньої участі у місцевому самоврядуванні.
- **Жінки очолюють менше ніж 20% територіальних громад**, попри їхню активну участь у гуманітарній, соціальній та освітній сферах, особливо в умовах війни. У малих громадах жінки займають 41% керівних посад, що є вищим показником порівняно із загальнонаціональним рівнем.
- **Жінки очолюють 22% дипломатичних місій України**, залишаючись менш представленими у сфері міжнародної дипломатії та зовнішньої політики.
- Жінки становлять 75% усіх державних службовців в Україні, однак їхнє представництво суттєво зменшується на найвищих керівних рівнях. У категорії державної служби “А”, яка охоплює найвищі керівні посади, працюють 67 жінок та 146 чоловіків, що демонструє нерівний доступ до управлінських позицій.
- У сфері медіа жінки становлять 58% працівників, відіграючи важливу роль у формуванні інформаційного простору країни.
- Серед топ-керівників українських ЗМІ жінки складають 51%, що свідчить про майже рівне представництво на рівні управління медіаорганізаціями.
- Жінки становлять 64% керівників підрозділів у медіасекторі, активно беручи участь в управлінні редакційними та комунікаційними процесами.
- Частка жінок серед телеведучих та медіаведучих становить 69%, що робить їх найбільш помітною групою у публічному медіапросторі.
- 75% журналістів в Україні — жінки, що свідчить про високий рівень їхньої присутності у професії та інформаційній сфері загалом.
- 58% жінок в Україні щонайменше раз на місяць беруть участь у волонтерській або благодійній діяльності, що демонструє надзвичайно високий рівень громадянської активності.
- Для порівняння, середній рівень залучення жінок до волонтерства у країнах Європейського Союзу становить лише 10,9%, що значно нижче за український показник.